

telig forøgelse af Hypotekbankens samlede tilgodehavende, idet summen af de afdrag og renter, som låntagerne har indbetalt, langt fra har modsvaret den samlede sum af nye misligholdte lån. Dette hænger bl.a. sammen med, at de økonomiske forhold for en betragtelig del af de låntagere, der har misligholdt studielånene, er meget dårlige på grund af afbrudte uddannelser, arbejdsløshed, overgang til bistandshjælp, langvarig sygdom m.v. Hertil kommer, at en stor del af låntagerne efter afsluttet uddannelse, ikke har indtægter af en sådan størrelse, at de har kunnet klare at afdrage studiegælden til pengeinstitutterne inden for garanti-perioden på 15 år.

Dette illustreres af, at den gennemsnitlige gæld pr. låntager kun andrager 59.000 kr., og at 60 pct. af alle låntagere, hvis gæld er overtaget som misligholdt af Hypotekbanken, har en gæld under 50.000 kr.

Det skønnes derfor, at der er tale om et varigt problem, som søges afhjulpnet ved det foreliggende lovforslag.

Efter den gældende lov af 9. juni 1982 om gældssanering af statsgaranterede studielån ydes der tilskud til tilbagebetaling af statsgaranterede studielån i pengeinstitutterne og i Hypotekbanken.

Den årlige bevilling til dette formål andrager ca. 150 mill. kr.

Efter de gældende regler beregnes tilskuddet primært efter lånets størrelse, og der tages således ikke særlig hensyn til låntagers økonomiske forhold og tilbagebetalingsevne.

Som led i bestræbelserne for at modvirke, at studiegæld misligholdes, indeholder lovforslaget til afløsning af de gældende regler nye fordelingskriterier, der gør tilskuddets størrelse afhængig af låntagers indkomst- og formueforhold. Samtidig inddrages flere låntagere under ordningen, idet denne efter forslaget medtager gæld ned til ca. 50.000 kr. mod tidligere ca. 56.000 kr.

Lovforslaget

Lovforslaget består af 3 dele.

Kapitel 1 vedrører tilskud til statsgaranterede studielån i pengeinstitutter og omfatter således studiegæld, der ikke er misligholdt og indfriet af staten.

Kapitel 2 vedrører eftergivelse af misligholdt studiegæld, der er overtaget af Hypotekbanken.

Kapitel 3 indeholder en særlig hjemmel for Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte til at eftergive studiegæld, der endnu ikke er misligholdt. Reglen svarer til hidtidig praksis.

Tilskud til tilbagebetaling af studielån i pengeinstitutter

Forslaget sigter mod at give tilskud til en bredere kreds af låntagere og give de relativt største tilskud til de mindste indkomster. Dette opnås ved at fastsætte en tilskudsprocent, der stiger med faldende indkomst.

Ifølge den eksisterende ordning knytter tilskuddets størrelse sig primært til gældens størrelse, selvom der med beregningsmetoden også i et vist omfang tages hensyn til indkomsten. Låntagerne med en studiegæld over ca. 56.000 kr. får således et tilskud på 11,5 pct. af den del af studiegælden, der overstiger halvdelen af årsindkomsten. Har låntager en årsindkomst på 120.000 kr. og en studiegæld på 200.000 kr. kan han få 11,5 pct. af 140.000 kr. dvs. et tilskud på 16.100 kr. Efter lovforslaget vil samme tilskud andrage 18.200 kr. Er de udbetalte tilskud større end låntagers indbetalinger til banken, bliver det overskydende beløb stående på kontoen, som hermed nedskrives.

Det har endvidere vist sig, at udnyttelsesgraden blandt låntagere med misligholdt gæld i Hypotekbanken kun ligger på ca. 6,5 pct. Ordningen har således ikke været effektiv for denne låntagerkreds og foreslås afskaffet, idet der i kapitel 2 foreslås en egentlig gældssaneringsordning for disse låntagere.

Eftergivelse af misligholdt studiegæld

Forslaget giver Hypotekbanken hjemmel til, på et konkret grundlag, at eftergive misligholdt studiegæld. Forslaget tager sigte på den kreds af låntagere, der ingen udsigt har til nogensinde at kunne betale gælden tilbage, eller for hvem tilbagebetaling af hele gælden vil være særlig byrdefuld eller vanskelig. Der kan være tale om førtids- og folkepensionister, modtagere af invaliditetsydelse, langvarigt syge, langvarigt arbejdsløse eller eventuelt modtagere af varig bistandshjælp, der har en stærkt reduceret erhvervs-, indtjenings- eller tilbagebetalingsevne, og som ikke har formue af væsentlig størrelse. Desuden kan der være tale om låntagere, der på grund af et afbrudt uddannelsesforløb har pådraget sig en i forhold til indtjeningen ekstraordinær stor studiegæld. Endelig vil låntagere, hvis indtjeningssevne i det erhverv, uddannelsen har ført til, ikke står i et realistisk forhold til studiegældens størrelse, i begrænset omfang kunne komme i betragtning for delvis eftergivelse af gælden.

Lempelser af gældsbyrden for den beskrevne kreds af særligt belastede låntagere vil givetvis føre